

ROZKŁAD MATERIAŁU I PLAN WYNIKOWY Z HISTORII DLA KLASY IV
Publicznej Szkoły Podstawowej nr 10 im. H. Sienkiewicza w Opolu, w roku szkolnym 2025/2026
 opracowany zgodnie z podstawą programową i na podstawie podręcznika *Podróże w czasie* przez Z. Witkowską

PUNKT PODSTAW	TEMAT	LICZBA GODZIN	CELE KSZTAŁCENIA W UJĘCIU OPERACYJNYM		
			ZAPAMIĘTYWANIE	ROZUMIENIE	UMIEJĘTNOŚCI
	Czego będziemy się uczyć w klasie IV szkoły podstawowej?	1	Zapoznanie uczniów z tematyką zajęć i przedmiotowym systemem oceniania. Omówienie zasad kontroli i oceny osiągnięć ucznia.		
III.1)	1. Co to jest historia?	1		Uczeń rozumie: • pojęcia: historia (dzieje), historyk, historia prywatna (P), historia rodzinna, historia państw (PP), • historię jako cykl zmian dokonanych przez człowieka (PP), • konieczność poznawania historii w sposób chronologiczny (P).	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, czym zajmuje się historyk (P), • podać przykłady wydarzeń należących do historii prywatnej (P), rodzinnej i państw (PP), • wyjaśnić, w jakim celu poznaje się historię (P).

I.2)	2. O mierzeniu czasu	1	Uczeń zna: • sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie (P), • wydarzenie, które dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji (P), • rzymski sposób zapisu cyfr i liczb (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: oś czasu, nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), tysiąclecie, zegar, kalendarz (P), chronologia (PP), • dlaczego korzystamy z osi czasu (P), • znaczenie umieszczania wydarzeń w kolejności chronologicznej (P), • zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego (P).	Uczeń potrafi: • obliczać upływ czasu między wydarzeniami historycznymi i umieszczać je na osi czasu (P), • wymienić poznane typy zegarów (PP), • określić wiek i połowę wieku dla danego wydarzenia historycznego (P).
III.1), III.3)	3. Jak poznać przeszłość?	1	Uczeń zna: • okoliczności powstania i upadku osady w Biskupinie (PP), • podział źródeł historycznych (P), • przykłady muzeów (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: archeologia, archeolog, źródła historyczne, źródła pisane, źródła materialne, źródła ustne, muzeum (P), kronika, , • związki między archeologią a historią (PP).	Uczeń potrafi: • opowiedzieć, na czym polega praca archeologa (PP), • podać przykłady odkryć dokonanych przez archeologów (PP), • opowiedzieć o odkryciach dokonanych przez archeologów w Biskupinie (PP), • podać przykłady źródeł pisanych i materialnych (P), • opowiedzieć, na czym polega praca historyka (P), • przedstawić zadania muzeów (P),
I.1)	4. Moja rodzina	1	Uczeń zna: • nazewnictwo stosowane do określania relacji między poszczególnymi członkami rodziny (P), • sposoby umożliwiające poznanie historii rodziny (PP), • tradycje własnej rodziny (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: rodzina, rodzina mała, rodzina wielka, krewny, przodek, pamiątka rodzinna, tradycje rodzinne (P), genealogia, drzewo genealogiczne (PP), • znaczenie zdjęć i innych pamiątek rodzinnych jako źródeł historycznych (PP).	Uczeń potrafi: • na przykładzie własnej rodziny wymienić osoby wchodzące w skład rodziny małej i rodziny wielkiej (P), • określić związki pokrewieństwa między poszczególnymi członkami rodziny (P), • wyjaśnić, w jaki sposób można poznać historię swojej rodziny (PP), • opowiedzieć o wydarzeniu z historii swojej rodziny (PP), • sporządzić drzewo genealogiczne swojej rodziny (PP), • opowiedzieć o własnej pamiątce rodzinnej (PP),

I.2), II.2)	5. Ojczyzna małych ojczyzn	1	Uczeń zna: • sąsiadów Polski (P), • nazwy regionów wchodzących w skład Polski (P), • zabytki, wydarzenia (P), znane postacie i legendy związane z historią własnej miejscowości (PP), • herb własnej miejscowości (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm (P), • rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna (PP).	Uczeń potrafi: • wskazać na mapie Polskę i jej regiony (P), • opisać główne regiony Polski (P), • powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie (PP), • wyjaśnić różnicę między małą ojczyzną a ojczyzną (P), • wskazać na mapie miejscowość, w której mieszka (P), • zebrać informacje o własnej miejscowości (PP),
II.1)	6. Polskie symbole i święta narodowe	1	Uczeń zna: • postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego (P), • oficjalną nazwę państwa polskiego (P), • polskie symbole narodowe (P), • najważniejsze miejsca pamięci narodowej (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Rzeczpospolita (republika), symbole narodowe, obywatel, flaga, godło, hymn państwowy (narodowy), święto narodowe (P).	Uczeń potrafi: • zachować odpowiednią postawę wobec polskich symboli narodowych (P), • wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i wytłumaczyć ich znaczenie (PP), • wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej (PP), • zlokalizować (P) i opisać lokalne miejsca pamięci narodowej (PP), • wymienić najważniejsze święta narodowe (P) i wytłumaczyć ich znaczenie (PP), • odśpiewać zwrotki i refren <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> (P).
	Lekcja powtórzeniowa	1			
	Sprawdzian wiadomości	1			
Treści dodatkowe.1.	<i>Dawni Słowianie</i>	1	Uczeń zna: • nazwy głównych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie (P).	Uczeń rozumie: • rolę i znaczenie grodów (PP).	Uczeń potrafi: • wskazać na mapie tereny w Europie zamieszkałe przez plemiona słowiańskie (PP), • opisać wygląd grodu słowiańskiego (PP), • opisać wygląd słowiańskiej chaty (PP).

IV.1)	8. Chrzest Polski	1	Uczeń zna: • datę: 966 (P), ok. 960 (PP), • postaci: Mieszka I, Dobrawy (P), • przyczyny, które skłoniły Mieszka I do przyjęcia chrztu (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: poganin (P), kurhan, gród, palatium, kultura zachodnioeuropejska (PP), • znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski (PP).	Uczeń potrafi: • wskazać na mapie (P) i określić zasięg terytorialny państwa Mieszka I (PP), • omówić wierzenia Polan (PP), • wyjaśnić, dlaczego Mieszko I przyjął chrzest (P), • przedstawić okoliczności, w których doszło do chrztu Mieszka I (PP), • opisać wygląd grodu w Gnieźnie (PP), • opisać zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 r. (P), • wyjaśnić, jak zmieniła się sytuacja polityczna Polski w Europie po chrzcie Mieszka I (P), • wymienić elementy kultury zachodniej, którą Polska przyjęła po 966 r. (P).
IV.2)	9. Pierwszy król Polski	1	Uczeń zna: • daty: 1000, 1025 (P), • postaci: Bolesława Chrobrego, biskupa Wojciecha (P), Ottona III (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: wyprawa misyjna, zjazd gnieźnieński, wojowie (P), diadem (PP), • znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego (PP), • znaczenie symbolicznej koronacji Bolesława Chrobrego dokonanej przez Ottona III (PP), • znaczenie właściwej koronacji Bolesława Chrobrego (PP).	Uczeń potrafi: • scharakteryzować postać biskupa Wojciecha (PP), • wyjaśnić przyczyny zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus (PP), • omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus (PP), • wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego (P) i wyjaśnić, w jakich okolicznościach nastąpiły (PP), • opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego (P), • wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu (P), • omówić dokonania Bolesława Chrobrego (PP).
Treści dodatkowe.2.	<i>Zakony w Polsce</i>	1	Uczeń zna: • postacie: św. Benedykta, św. Franciszka (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: reguła, jałmużna, skryba, skryptorium (PP), • znaczenie działalności zakonów dla rozwoju nauki i kultury na ziemiach polskich (PP).	Uczeń potrafi: • opisać tryb życia mnichów (P), • wyjaśnić, czym zajmowali się zakonnicy (P), • wyjaśnić, w jaki sposób działalność benedyktynów przyczyniła się do rozwoju Europy, w tym ziem polskich (PP), • opisać dokonania św. Franciszka (PP), • wyjaśnić, czym zajmowali się franciszkanie i dominikanie (PP), • opisać wygląd skryptorium (PP), • przedstawić działalność skrybów (PP).

IV.3)	10. Król Kazimierz Wielki	1	Uczeń zna: • daty: 1364, 1370 (P), 1138 (PP), • postaci: Kazimierza Wielkiego (P), Władysława Łokietka, (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: zakon krzyżacki, żak, uniwersytet (P), rozbicie dzielnicowe Polski, rajca (PP), • przyczyny utworzenia Akademii Krakowskiej (PP).	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich doszło do rozbicia dzielnicowego Polski (PP), • opisać sytuację państwa polskiego na początku panowania Kazimierza Wielkiego (PP), • wymienić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego (P), • wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Kazimierza Wielkiego (P), • wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że Kazimierz Wielki zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną (PP), • opowiedzieć o panowaniu Kazimierza Wielkiego z uwzględnieniem powstania Akademii Krakowskiej, zjazdu monarchów w Krakowie (PP), • wskazać na mapie i umiejscowić w czasie państwo Kazimierza Wielkiego (P), • ocenić panowanie i dokonania Kazimierza Wielkiego (PP).
	Lekcja powtórzeniowa	1			
	Sprawdzian wiadomości	1			
IV.4)	11. Unia Polski z Litwą	1	Uczeń zna: • daty: 1385, 1386, 1384 (PP), • postaci: Jadwigi, Władysława Jagiełły (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: unia, dynastia Jagiellonów (P), • dlaczego Jadwigę nazywa się królem Polski (P), • konsekwencje unii dla relacji między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim (PP).	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich Jadwiga stała się władczynią Polski (PP), • wskazać na mapie Krewa i Wielkie Księstwo Litewskie oraz obszar państwa polsko-litewskiego po zawarciu unii (P), • przedstawić najważniejsze informacje o państwie litewskim w II połowie XIV w. (PP), • wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej (P), • opisać okoliczności, w jakich doszło do zawarcia unii Polski i Litwy (PP),

Treści dodatkowe.3.	Rycerze i ich zamki	1	Uczeń zna: • najważniejsze elementy konstrukcji zamków rycerskich służące obronie (P).	Uczeń rozumie: • pojęcie: rycerz (P), • co oznacza określenie rycerz bez skazy (PP).	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, czym się zajmował i jak się utrzymywał rycerz (PP), • opisać wygląd rycerskiego zamku (P).
IV.4)	12. Wielka wojna z zakonem krzyżackim	1	Uczeń zna: • daty: 1409–1411, 15 lipca 1410, 1411 (P), • postać: Zawiszy Czarnego z Garbowa (P), • postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego (P).	Uczeń rozumie: • konsekwencje przegranej pod Grunwaldem dla zakonu krzyżackiego (PP).	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, dlaczego w XIV w. Polska nie mogła odzyskać ziem utraconych na rzecz zakonu krzyżackiego (PP), • omówić relacje między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim po 1386 r. (PP), • opowiedzieć o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem (P), • opisać przebieg bitwy pod Grunwaldem (P), • zlokalizować na mapie Grunwald, ziemię dobrzyńską i Toruń (P).
Treści dodatkowe.5.	Polska spichlerzem Europy	1	Uczeń zna: • najważniejsze budowle Gdańska (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: żuraw (P), spichlerz (PP), • znaczenie dla Polski odzyskania dostępu do morza (PP).	Uczeń potrafi: • omówić zmiany gospodarcze na ziemiach polskich w związku z odzyskaniem Pomorza Gdańskiego (PP), • opisać wygląd XVI-wiecznego Gdańska (PP), • wyjaśnić, z czego wynikała potęga Gdańska (PP).
IV.5)	13. O Akademii Krakowskiej	1	Uczeń zna: • datę: 1400 (PP), • postać: Mikołaja Kopernika (P), • okoliczności odnowienia Akademii Krakowskiej (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Uniwersytet Jagielloński, żak, astronom (P), teolog, absolwent, teoria (PP), • dlaczego odkrycie Mikołaja Kopernika zostało poddane krytyce (PP).	Uczeń potrafi: • opowiedzieć o działalności Akademii Krakowskiej w XV w. (PP), • opisać życie krakowskiego żaka (P), • wymienić przedmioty wykładane w Akademii Krakowskiej (PP), • przedstawić poglądy uczonych w XV w. na temat budowy wszechświata (PP), • opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika (PP), • opisać i umieścić w czasie odkrycie Mikołaja Kopernika (P).

Treści dodatkowe.4.	<i>Złoty wiek kultury polskiej</i>	1	Uczeń zna: • daty: 1507, 1518 (PP), • postaci: Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, królowej Bony, (P), • ramy chronologiczne złotego wieku w kulturze polskiej (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: czasy zyguntowskie, złoty wiek, arras (P), • na czym polegał wpływ królowej Bony na rozwój kultury polskiej w XVI w. (PP).	Uczeń potrafi: • opisać wygląd zamku królewskiego na Wawelu i kaplicy Zygmuntowskiej (PP), • przedstawić wkład Zygmunta I Starego oraz Zygmunta II Augusta w rozwój kultury polskiej w XVI w. (P), • scharakteryzować postać Zygmunta II Augusta (PP).
IV.6)	14. Założyciel Zamościa	1	Uczeń zna: • daty: 1572 (P), 1580, 1582 (PP), • postać Jana Zamoyskiego (P), • główne budowle Zamościa (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: szlachta, Rzeczpospolita, magnat (magnateria), rozejm, mąż stanu (P),	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, na czym polega różnica między rycerstwem a szlachcią (P), • opisać działalność Jana Zamoyskiego (P), • opisać wygląd XVI-wiecznego Zamościa (PP), • uzasadnić tezę, że Jan Zamoyski był mężem stanu (PP).
Treści dodatkowe.6.	<i>Warszawa stolicą Polski</i>	1	Uczeń zna: • daty: 1587, 1596 (PP), • postać: Zygmunta III Wazy (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: srebrny wiek, stolica (P).	Uczeń potrafi: • opisać rolę i znaczenie Krakowa oraz Warszawy w państwie polsko-litewskim (PP).
	Sprawdzian wiadomości	1			
IV.7)	16. Bitwa pod Wiedniem	1	Uczeń zna: • daty: 1683 (P), • postaci: Jana III Sobieskiego (P), Kara Mustafy (PP), • elementy uzbrojenia husarza i janczara (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: islam, muzułmanie, odsiecz Wiednia, husaria (P), sułtan, imperium, Allah, wielki wezyr, janczar (PP), • znaczenie zwycięstwa pod Wiedniem (PP).	Uczeń potrafi: • opisać organizację państwa tureckiego i jego cele polityczne (PP), • usytuować w czasie i opisać wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego (P), • porównać uzbrojenie husarza i janczara (PP), • opisać wygląd pałacu w Wilanowie (P).

Treści dodatkowe.7.	W czasach Stanisława Augusta	±	Uczeń zna: • daty: 1764–1795 (P), • postaci: Stanisława Augusta Poniatowskiego (P), Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa, Ignacego Krasickiego (PP), • ramy chronologiczne czasów saskich (PP), • główne zabytki znajdujące się w zespole pałacowo-parkowym w Łazienkach (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Łazienki Królewskie, czasy stanisławowskie (P), czasy saskie (PP), • wpływ Stanisława Augusta Poniatowskiego na kulturę polską w XVIII w. (P).	Uczeń potrafi: • opisać sytuację Rzeczypospolitej w czasach saskich (PP), • przedstawić okoliczności wyboru Stanisława Poniatowskiego na króla Polski (PP), • opowiedzieć o wyglądzie Łazienek Królewskich i znajdujących się tam zabytkach (PP), • wyjaśnić, w jakim celu odbywały się obiady czwartkowe (P), • opisać przebieg obiadów czwartkowych (PP), • ocenić dokonania Stanisława Augusta Poniatowskiego w dziedzinie kultury (PP).
IV.8)	17. Powstanie kościuszkowskie	1	Uczeń zna: • daty: 1772, 3 V 1791, 1793, 1794, 1795 (P), 1792, X 1794 (PP), • postaci: Tadeusza Kościuszki (P), Wojciecha Bartosa (PP), • państwa biorące udział w I, II i III rozbiórce Rzeczypospolitej (P), • główne postanowienia Konstytucji 3 maja (P), • przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: rozbiór, patrioci, konstytucja, Naczelnik powstania, insurekcja, kosynierzy (P), • przyczyny utraty niepodległości przez Polskę (PP).	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja i II rozbioru Rzeczypospolitej (PP), • wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczypospolitej w I, II i III rozbiórce (P), • opisać okoliczności wybuchu i przebieg powstania kościuszkowskiego (P), • wyjaśnić znaczenie polskiego zwycięstwa pod Racławicami (PP), • opisać okoliczności klęski powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej (PP).
IV.9)	18. Jak powstał Mazurek Dąbrowskiego?	1	Uczeń zna: • daty: 1797 (P), 1927 (PP), • postaci: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego (P), Napoleona Bonaparte (PP), • cele utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (PP), • słowa Mazurka Dąbrowskiego (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: emigracja, Legiony Polskie we Włoszech (P), • co oznacza sformułowanie: „wolność, równość, braterstwo” (PP).	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jak doszło do wyemigrowania części Polaków z kraju po powstaniu kościuszkowskim (P), • przedstawić okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech (P), • opisać okoliczności powstania <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> (PP), • odśpiewać zwrotki i refren hymnu narodowego (P), • ocenić dokonania Legionów Polskich (PP).

IV.10)	19. Powstanie styczniowe	1	Uczeń zna: • daty: 1830, 1831, 22/23 I 1863, 1863, 1864 (P), 1799, 1815 (PP), • postać: Romualda Traugutta (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe), branka, tajne państwo, Rząd Narodowy (P), kongres wiedeński, konfiskata mienia, zsyłka (PP), • przyczyny wybuchu powstań listopadowego i styczniowego (P), • charakter powstania styczniowego (P).	Uczeń potrafi: • wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie ziem polskich (PP), • opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830 (PP), • porównać stosunek sił między Polakami a wojskiem rosyjskim w 1863 r. (PP), • zlokalizować w przestrzeni powstanie styczniowe (P), • opisać przebieg i okoliczności upadku powstania styczniowego (PP), • wyjaśnić, czym było tajne państwo (P), • omówić funkcjonowanie tajnego państwa (PP).
Treści dodatkowe.8.	<i>O polską mowę</i>	1	Uczeń zna: • datę: 1901 (P), • postać: Michała Drzymały (P), • cele rusyfikacji i germanizacji (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: rusyfikacja, germanizacja, strajk szkolny we Wrześni (P), • przyczyny podjęcia przez władze rosyjskie polityki rusyfikacyjnej oraz przyczyny podjęcia przez władze niemieckie polityki germanizacyjnej (PP).	Uczeń potrafi: • omówić działalność władz rosyjskich i władz niemieckich wobec Polaków (PP), • wyjaśnić, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją i germanizacją (P).
IV.11)	20. Polska laureatka Nagrody Nobla	1	Uczeń zna: • postacie: Marii Skłodowskiej-Curie (P), Alfreda Nobla (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Nagroda Nobla (P), pierwiastek (PP).	Uczeń potrafi: • opisać dzieciństwo Marii Skłodowskiej (PP), • przedstawić sytuację kobiet w XIX w. (PP), • wskazać różnice w położeniu kobiet i mężczyzn w XIX w. (PP), • opisać działalność Marii Skłodowskiej-Curie we Francji (PP), • opowiedzieć o działalności naukowej Marii Skłodowskiej-Curie (PP).
	Lekcja powtórzeniowa	1			
	Sprawdzian wiadomości	1			

IV.12)	21. Odzyskanie niepodległości	1	Uczeń zna: • daty: 1914–1918, 11 XI 1918 • postać: Józefa Piłsudskiego (P), • przyczyny wybuchu I wojny światowej (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie (P), państwa centralne, ententa (PP), • na czym polegała różnica między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami (PP),	Uczeń potrafi: • wymienić najważniejsze państwa wchodzące w skład wrogich obozów polityczno-wojskowych (PP), • opisać skutki I wojny światowej (PP), • omówić działalność polityczną i wojskową Józefa Piłsudskiego (PP), • dostrzec związki między sytuacją międzynarodową podczas I wojny światowej a wydarzeniami na ziemiach polskich (PP), • wyjaśnić, jak doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości (P).
Treści dodatkowe.9.	Wojna polsko-radziecka	1	Uczeń zna: • daty: 1919–1921, 13–16 VIII 1920 (P), 1917, II 1919, 1921 (PP).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Rosja Radziecka, Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą (P), komunizm, kontratak (PP), • cel powstania obrazu „Cud nad Wisłą” (PP), • znaczenie polskiego zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej (P).	Uczeń potrafi: • scharakteryzować ideologię komunistyczną (PP), • opisać sytuację w Rosji po przejęciu władzy przez komunistów (PP), • wskazać symboliczne elementy ukazane na obrazie „Cud nad Wisłą” (PP), • opisać przebieg wojny polsko-radzieckiej (P), • wyjaśnić, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano Cudem nad Wisłą (P).
IV.13)	22. Polskie osiągnięcia	1	Uczeń zna: • daty: 1926 (PP), • postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego (P), • postanowienia konferencji pokojowej po I wojnie światowej dotyczące granic Polski (P),	Uczeń rozumie: • pojęcie: magistrala węglowa (P), • z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach (PP), • przyczyny budowy Gdyni (P).	Uczeń potrafi: • opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości (PP), • opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni (PP), • opisać architekturę Gdyni (PP).

IV.14)	23. Szare Szeregi	1	Uczeń zna: • daty: 1 IX 1939, 17 IX 1939, • postaci: Adolfa Hitlera, Aleksego Dawidowskiego „Alka”, Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” (P), • jedną z przyczyn wybuchu II wojny światowej (P), • najważniejsze akcje przeprowadzone przez Szare Szeregi (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: okupacja, hitlerowcy, ruch oporu, Szare Szeregi, Armia Krajowa (AK), mały sabotaż, kryptonim (PP).	Uczeń potrafi: • wskazać na mapie państwa, które we IX 1939 r. zaatakowały Polskę (P), • opisać działalność hitlerowców wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych (PP), • przedstawić organizację ruchu oporu na ziemiach polskich (PP), • omówić organizację Szarych Szeregów w czasie okupacji niemieckiej (PP), • omówić działalność Szarych Szeregów (P), • opisać cele i przebieg wybranych akcji przeprowadzonych przez Szare Szeregi (PP).
IV.15)	24. O żołnierzach niezłomnych	1	Uczeń zna: • daty: 1944, 8 V 1945 (P) • postaci: Józefa Stalina, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki” (P), • plany Stalina wobec Polski (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: rząd londyński (emigracyjny), żołnierze niezłomni (wyklęci) (P), bezwarunkowa kapitulacja, Urząd Bezpieczeństwa (PP), • tragedię żołnierzy niezłomnych prowadzących walkę z komunistami w Polsce (PP).	Uczeń potrafi: • opisać, w jaki sposób Stalin realizował swoje plany wobec Polski (P) • przedstawić okoliczności zakończenia II wojny światowej (PP), • przedstawić sposoby walki komunistów z przeciwnikami (PP), • opisać działalność Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki” w czasie wojny (P), • przedstawić okoliczności aresztowania, procesu i śmierci Witolda Pileckiego oraz Danuty Siedzikówny „Inki” (PP).
IV.16)	25. Papież Polak	1	Uczeń zna: • datę: 1978, • postaci: Stefana Wyszyńskiego, Karola Wojtyły (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) (P), prymas (PP), • powód, dla którego władze komunistyczne dążyły do podporządkowania sobie wszystkich organizacji w Polsce (PP).	Uczeń potrafi: • opisać sytuację w państwie polskim po przejęciu władzy przez komunistów (PP), • wyjaśnić przyczyny odwilży i wskazać jej główne przejawy (PP), • opisać życie Karola Wojtyły (PP), • opisać działalność Karola Wojtyły jako papieża Jana Pawła II (P).

IV. 17)	26. Pokojowa rewolucja „Solidarności”	1	Uczeń zna: • daty: 13 XII 1981, 1989 • postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego (P), • wybrane żądania robotników zawarte w 21 postulatach (P).	Uczeń rozumie: • pojęcia: postulaty, porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, walka bez przemocy, rozmowy okrągłego stołu (P), internowani (PP).	Uczeń potrafi: • omówić gospodarcze skutki rządów komunistów (PP), • opisać przebieg strajku robotników w Stoczni Gdańskiej (PP), • przedstawić stosunek władz komunistycznych do „Solidarności” (PP), • opisać okoliczności wprowadzenia i przebieg stanu wojennego w Polsce (PP), • wyjaśnić, na czym polegała walka bez przemocy (P), • dostrzec krajowy i międzynarodowy odzew, jaki wywołała walka bez przemocy (PP), • wyjaśnić, jakie były skutki rozmów okrągłego stołu (P).
	Lekcja powtórzeniowa	1			
	Sprawdzian wiadomości	1			